

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy o państwowej kompensacie
przysługującej ofiarom niektórych przestępstw umyślnych
(druk nr 112)**

I. Cel i przedmiot ustawy

Celem niniejszej ustawy jest zapewnienie zgodności przepisów zmienianej ustawy z prawem Unii Europejskiej, w szczególności z dyrektywą Rady nr 2004/80/WE z dnia 2 kwietnia 2004 r. odnoszącą się do kompensaty dla ofiar przestępstw.

Przyjęta w dniu 7 lipca 2005 r. ustawa o państwowej kompensacie przysługującej ofiarom niektórych przestępstw umyślnych, wprowadziła możliwość dochodzenia od państwa świadczenia pieniężnego, które ma za zadanie wyrównać ofierze przestępstwa utracone na skutek przestępstwa zarobki, poniesione koszty leczenia lub koszty pogrzebu, które nie mogły być pokryte przez sprawcę przestępstwa ani przez inny podmiot (ubezpieczenia, pomoc społeczna).

Ustawa przewidywała, że jej przepisy będą miały zastosowanie do przestępstw popełnionych po dniu wejścia w życie ustawy, czyli po 20 września 2005 r.

Tymczasem art. 18 ust. dyrektywy Rady z dnia 2 kwietnia 2004 r. odnoszącej się do kompensaty dla ofiar przestępstw, nakładał na każde państwo członkowskie Unii Europejskiej obowiązek wprowadzenia systemu kompensacyjnego do dnia 1 lipca 2005 r. i stanowił, że "Państwa Członkowskie mogą przewidzieć, że środki niezbędne do wykonania dyrektywy będą miały zastosowanie jedynie do wnioskodawców, których uszczerbek powstał w wyniku przestępstwa popełnionego po dniu 30 czerwca 2005 r."

Oznacza to, że wdrażając przepisy dyrektywy państwa członkowskie mogły systemem kompensaty objąć zaistniałe szkody niezależnie od tego, kiedy przestępstwo zostało popełnione lub ograniczyć możliwość dochodzenia kompensaty jedynie do tych

przestępstw, które zostały popełnione po 30 czerwca 2005r. W świetle tej wykładni polska ustawa nie wypełniała zobowiązań zawartych w dyrektywie. Stąd zaistniała konieczność nowelizacji, której efektem jest uchwalenie przepisu, który przyznaje prawo żądania kompensaty za szkody wynikłe z przestępstw popełnionych pomiędzy 1 lipca a 20 września 2005 r.

Ustawa zawiera również przepis, który dwuletni okres przedawnienia roszczeń wskazany w art. 8 ust. 5 ustawy nowelizowanej, nakazuje, dla roszczeń wynikających z niniejszej ustawy, liczyć od dnia wejścia w życie tej ustawy, czyli od dnia wejścia w życie ustawy nowelizującej.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa została uchwalona w efekcie wniesienia do Sejmu projektu rządowego (druk sejmowy nr 332). Projekt został skierowany do sejmowej Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Komisja nie wprowadziła żadnych poprawek.

Ustawa została uchwalona przez Sejm jednogłośnie w dniu 11 kwietnia 2008 r.

Ustawa nie budzi zastrzeżeń o charakterze legislacyjnym.

Beata Mandylis

Główny legislator